

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 18.12.2023 r.

ZN-II.9532.3.2023.1

Pani
Beata Danielska
Przewodnicząca
Powiatowego Zespołu do Spraw
Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Zamkowa 17
63-500 Ostrzeszów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie art. 6c ust. 5 i 6 w związku z art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 poz. 100 ze zm.) kontrolerzy w składzie:

- Bartosz Kamiński – Sekretarz Wojewódzkiego Zespołu – kierownik kontroli,
- Dorota Michalska – starszy inspektor wojewódzki,
- Honorata Lewandowska – starszy inspektor wojewódzki,
- Monika Radunc (Misiak) – inspektor wojewódzki,
- Rafał Chalcarz – członek Wojewódzkiego Zespołu – lekarz,
- Józef Solecki – członek Wojewódzkiego Zespołu – doradca zawodowy

na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z dnia 17.03.2023 r., nr 40/23 przeprowadzili w dniach od 21.03.2023 r. do 18.05.2023 r. kontrolę w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrzeszowie z siedzibą przy ul. Zamkowa 17, 63-500 Ostrzeszów której wyniki zostały zamieszczone w protokole z kontroli.

Kontrolą objęto okres od 01.01.2022 r. do dnia zakończenia kontroli.

W trakcie kontroli zweryfikowano 50 losowo wybranych akt sprawy.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Przewodnicząca Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrzeszowie – Pani Beata Danielska.

ul. Kazimierza Wielkiego 24/26, 61-863 Poznań
tel. 61 850 8760, fax 61 852 1891

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: zn@poznan.uw.gov.pl
www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

W związku z powyższym, na podstawie art. 6c ust. 5 i 6 w związku z art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 14 października 2023 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 2283) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Przedmiot kontroli obejmował:

- usytuowanie organizacyjne Powiatowego Zespołu;
- kwalifikacje członków Powiatowego Zespołu;
- warunki organizacyjne i techniczne pomieszczeń Powiatowego Zespołu;
- prawidłowość i jednolitość stosowania przepisów, standardów i procedur postępowania w sprawach dotyczących orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
- zgodność orzeczeń z zebranymi dokumentami i przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrzeszowie oceniono pozytywnie z zastrzeżeniem następujących nieprawidłowości.

Kontrola 21 ocen sporządzonych przez pracownika socjalnego wykazała, że w części spraw pracownik socjalny wskazując konieczność pomocy w pełnieniu ról społecznych nie określał ich zakresu. W 2 sprawach zakres ograniczeń wskazany w ocenie nie wskazywał na fakty uznane za istotne w sprawie i udowodnione, a więc potwierdzające słuszność zajętogo w sprawie stanowiska. Należy pamiętać, że orzekanie o niepełnosprawności nie jest ustaleniem stanu zdrowia osoby orzekanej, ale oceną ograniczeń w możliwości jej funkcjonowania w życiu społecznym i zawodowym – będących następstwem naruszonej sprawności organizmu.

Kontrola 19 ocen sporządzonych przez doradcę zawodowego wykazała, że większość ocen została sporządzona prawidłowo. Niektóre oceny posiadają drobne braki oraz niejasne określenie dot. wymogów stanowiska pracy. W 2 sprawach propozycja stopnia niepełnosprawności nie znajduje uzasadnienia w sporządzonej ocenie.

Analiza merytoryczna 50 ocen stanu zdrowia, sporządzonych przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego wykazała, że w części spraw w punktach IX i X oceny brak było rozróżnienia rodzaju i zakresu niezbędnej opieki i pomocy. Niezależnie od ustalonego stopnia niepełnosprawności wpisano niewłaściwie: „-”, lub w punkcie X odniesienie do sprawowania opieki. Należy pamiętać, że:

- punkt VIII dotyczy określenia u orzekanych rodzaju i zakresu ograniczenia spowodowanego naruszoną sprawnością organizmu w wyniku posiadanych schorzeń – stanowi odniesienie do funkcjonowania i niepełnosprawności obejmującej: *aktywność* i *uczestnictwo* oraz ograniczenia i trudności w tym zakresie z uwzględnieniem czynników środowiskowych.

- punkt IX dotyczy określenia u orzekanych rodzaju i zakresu niezbędnej opieki – całkowita zależność osoby od otoczenia w zakresie aktywności indywidualnej i społecznej (pielęgnacja w zakresie higieny osobistej i karmienia, wykonywanie czynności samoobsługowych, ułatwianie kontaktów ze środowiskiem itp.).

- punkt X dotyczy określenia u orzekanych rodzaju i zakresu niezbędnej pomocy – zarówno w zakresie aktywności indywidualnej jak i społecznej (czynności samoobsługowe, poruszanie się i przemieszczanie, komunikowanie się, ułatwianie kontaktów ze środowiskiem itp.).

Warunkiem kwalifikowania orzekanych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności jest takie naruszenie sprawności organizmu, przy którym nie wymaga opieki, a wymaga czasowej lub częściowej pomocy w pełnieniu ról społecznych (należy wskazać jakie).

Warunkiem kwalifikowania orzekanych do znacznego stopnia niepełnosprawności jest takie naruszenie sprawności organizmu, przy którym obok konieczności sprawowania opieki z powodu całkowitej zależności od otoczenia, wymagają też konieczności udzielania pomocy (należy wskazać jakie).

Orzekani zakwalifikowani do lekkiego stopnia niepełnosprawności mają takie naruszenie sprawności organizmu, przy którym nie wymagają konieczności sprawowania opieki oraz nie wymagają też konieczności udzielania pomocy.

W 2 sprawach przy ustaleniu znacznego stopnia brak było wypełnienia oceny funkcjonowania osoby badanej w skali Barthel, która jest obowiązującym elementem oceny orzeczniczej potwierdzającym ustalenie znacznego stopnia niepełnosprawności.

W 2 sprawach brak było ustalenia znacznie ograniczonych możliwości samodzielnego poruszania się uzasadniających przyznanie uprawnień do uzyskania karty parkingowej.

Ponadto, stwierdzono że usytuowanie organizacyjno-administracyjne Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrzeszowie nie budzi zastrzeżeń.

Baza lokalowa Powiatowego Zespołu spełnia wymogi określone w § 24 i § 25 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2021 r., poz. 857).

Wszyscy członkowie Powiatowego Zespołu uczestniczący w posiedzeniach składów orzekających w okresie objętym kontrolą posiadali odpowiednie kwalifikacje oraz dokumenty je potwierdzające.

Przewodnicząca Powiatowego Zespołu zgodnie z przepisem § 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, wyznaczała skład orzekający, w tym lekarza – przewodniczącego składu.

Zgodnie z przepisem § 33 pkt 2 ww. rozporządzenia dokonywano wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej. Lekarz dokonujący wstępnej weryfikacji dokumentacji określał specjalność przewodniczącego składu orzekającego.

W sytuacji gdy lekarz dokonując wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej złożonej wraz z wnioskiem stwierdził, że jest ona niewystarczająca do wydania orzeczenia, Przewodnicząca Powiatowego Zespołu, zgodnie z § 6 ust. 5 ww. rozporządzenia zawiadamiała osobę zainteresowaną odrębnym pismem o konieczności jej uzupełnienia wraz z wyznaczeniem terminu złożenia brakującej dokumentacji, z pouczeniem, że nieuzupełnienie jej w określonym terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

Powiatowy Zespół, zgodnie z przepisem § 7 ust. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, zawiadamiał stronę o terminie rozpatrzenia wniosku nie później niż 7 dni przed dniem jego rozpatrzenia. Zawiadomienia zawierają pouczenie zgodne z przepisem § 7 ust. 6 ww. rozporządzenia, który nakłada na stronę obowiązek usprawiedliwienia swojej nieobecności w ciągu 14 dni od daty posiedzenia składu orzekającego pod rygorem pozostawienia sprawy bez rozpoznania.

Wszystkie sprawy były załatwiane zgodnie z przepisem art. 35 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego. W przypadku niezakończoności sprawy w terminie Powiatowy Zespół, zgodnie z art. 36 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz § 19 ust. 3 pkt 3 ww. rozporządzenia, zawiadamiał stronę o niezakończoności sprawy w terminie. Jednak

w przedmiotowym zawiadomieniu, Powiatowy Zespół nie wskazywał nowego terminu załatwienia sprawy, co stanowi naruszenie przepisu art. 36 § 1 Kpa.

We wszystkich sprawach poprawnie, zgodnie z przepisem § 13 ust. 5 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, orzeczenia były doręczane stronom postępowania nie później niż w terminie 14 dni od dnia posiedzenia składu orzekającego w sprawie wydania orzeczenia.

Ponadto, analiza 10 ocen sporządzonych przez psychologa wykazała, że wszystkie oceny zostały sporządzone poprawnie zgodnie z obowiązującymi standardami i kryteriami określonymi w przepisach prawa.

Biorąc pod uwagę oceny zawarte w wystąpieniu pokontrolnym zaleca się co następuje.

- 1) Oceny sporządzane przez członków zespołu winny wskazywać na fakty udowodnione i istotne w sprawie. Należy je sporządzać w sposób pełny i wyczerpujący z wykorzystaniem dostępnych źródeł informacji, tak aby w pełni obrazowały funkcjonowanie osób orzekanych uzasadniające ostateczną kwalifikację orzeczniczą. Należy zwrócić uwagę na prawidłowe uzasadnienie rozstrzygnięcia orzeczniczego w oparciu o zebrany materiał dowodowy i wnikliwą analizę dokonanej oceny, potwierdzającą słuszność podjętej decyzji.
- 2) W przypadku wypełnianego ręcznie przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego druku oceny stanu zdrowia zaleca się wypełniać w sposób czytelny i pełny w każdym jej punkcie, a w szczególności poprawnie dokumentować stan zdrowia osoby orzekanej w zakresie opisu badania podmiotowego, opisu badania przedmiotowego, opisu zakresu i rodzaju ograniczeń stwierdzanych u osoby orzekanej oraz wynikającego ze schorzeń opisu naruszenia sprawności organizmu osoby orzekanej (pkt VIII). W przypadkach wskazań lub nie do uzyskania karty parkingowej w ocenie należy określić stopień ograniczeń bądź nie do możliwości samodzielnego poruszania się osoby orzekanej. Szczególnie istotnym jest rozgraniczenie rodzaju i zakresu niezbędnej opieki (pkt IX) od rodzaju i zakresu niezbędnej pomocy (pkt X) w zależności od nadanego stopnia niepełnosprawności §29, §30, §31. W każdym przypadku oceny stanu zdrowia zamieszczać merytoryczne

uzasadnienie (pkt XIX) podjętego rozstrzygnięcia, zawierające w szczególności wskazanie faktów uznanych w sprawie za istotne i udowodnione.

- 3) W przypadku niezakończania sprawy w terminie należy zgodnie z art. 36 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego w zawiadomieniu o niezakończaniu sprawy w ustawowym terminie wskazywać nowy termin zakończania sprawy.

Działając na podstawie § 16 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 14 października 2023 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przekazuję niniejsze zalecenia pokontrolne i proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z up. Wojewody Wielkopolskiego
Beata Winięcka
Przewodnicząca
Wojewódzkiego Zespołu
do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
w Województwie Wielkopolskim